

Artikel fra Socialpædagogerne, a-kasse og fagforening;

Tør de sige tissemand har vi opnået noget

Med bankoplader og billedkort åbner 'Kropsbanko' for de vigtige samtaler om krop, seksualitet og følelser, som mennesker med kognitive udfordringer kan have svært ved at tale om. Spillet er udviklet af tre socialpædagoger og en socialrådgiver i forbindelse med deres seksualvejlederuddannelse.



Holdet bag det nye spil, Kropsbanko. Privatfoto

For mennesker med kognitive udfordringer kan emner som krop, følelser og seksualitet være svære at tale om og forholde sig til og er ofte forbundet med tabu eller manglende viden.

Men socialpædagogerne Charlotte Schreiner, Pia Kofod Rasmussen og Laila Kjærsgaard Sørensen samt socialrådgiver Carina Kofoed Nørregaard har måske fundet en vej til at åbne for netop den samtale.

Svaret er – et bankospil.

Selvom reglerne ligner det klassiske bankospil, er det ikke nummer 17, 35 og 'Gamle Ole', deltagerne jagter i 'Kropsbanko'. I stedet giver det gevinst, hvis man har de rette billeder og tegninger af fx bryster, kyssende mænd, næser, hygiejnebind, tissemand, nøgne mennesker på en seng og albuer.

"Vi har haft som mål at udvikle et spil, der skaber dialog om krop, følelser og seksualitet, så det er det, der er billeder og tegninger af i vores spil. Og så kan borgerne virkelig godt lide at spille banko. Det har været vigtigt, at der ikke er pornografiske billeder eller andet, der kan virke grænseoverskridende, men stadig med fokus på kroppen for at få en dialog i gang," fortæller holdet bag 'Kropsbanko'.

De har udviklet spillet i forbindelse med deres uddannelse som seksualvejleder, som de afsluttede i efteråret 2024. For at kunne producere og få trykt spillet har de søgt og fået fondsmidler, som har gjort spillet til virkelighed.

Kæmpe interesse

Da de startede på seksualvejlederuddannelsen, vidste de ikke, at de her to år senere både ville kunne kalde sig seksualvejledere og spiludviklere. Men det er en realitet. De 125 bankospil, der i første omgang blev produceret, har været så eftertragtede, at alle spil nærmest er væk.

”Vi må nok sige, at det er kommet lidt bag på os, at der var så stor interesse for spillet,” smiler Pia Kofod Rasmussen, der sammen med resten af gruppen har haft travlt med pakke og sende spil rundt i hele Danmark. Da det er produceret med fondsmidler, har det været gratis at modtage.

Men 'Kropsbanko' er ikke for alle. Spillet er målrettet bosteder, STU, samværstilbud og de ældste klasser i specialtilbud og lignende, der gerne vil være med til at skabe en åben dialog om krop, følelser og seksualitet blandt unge og voksne med kognitive udfordringer og fysiske og psykiske udviklingshandicap.



Spillepladen og billedkortene er klar til både konkurrence og samtaler. Privatfoto.

Spillet er udover selve vinderelementet især et samtale spil, som inviterer til en snak om kroppen, personlig hygiejne, sex og følelser, fordi det ofte kan være svært at tage fat på. Derfor skal spillet heller ikke spilles af de unge selv, men sammen med en medarbejder som spilleleder, der kan tale med dem om deres oplevelser og svare på deres spørgsmål.

”Vores mission med spillet har været at gøre det trygt at tale om de her emner på en legende komfortabel måde,” forklarer Carina Kofoed Nørregaard.

Et kropsstort spejl

Spillet fungerer på den måde, at man trækker et billede, som både kan give gevinst på spillepladen, men også plads til en snak om det, billedet viser.

”Det er nemmere at tale sammen om de her emner, når man taler gennem et spil. Det er mere legalt og kan fungere som en icebreaker,” siger Charlotte Schreiner.

På kortene kan være to mænd, der kysser, som åbner mulighed for en snak om at være tiltrukket af sit eget køn. Det kunne også være en tegning af et par, der ligger nøgne på en seng, som kan åbne for en snak om sex og det at sætte grænser.

I spillet kunne det også lyde: ”Er der én, der har et billede af én, der vasker hår,” og så kan deltagerne tage en snak om hygiejne.

Spillet handler lige så meget om krop, hygiejne og følelser, som det handler om seksualitet, og det er helt bevidst.

”Flere af borgerne har ikke et naturligt forhold til deres krop, men mange af dem ser heller aldrig deres krop i helhed, for de har ikke et kropsstort spejl i deres hjem, som mange af os andre har. Når de står foran spejlet og

kigger, så ser de øjne, briller, hår og næser, men ikke resten af kroppen, så de har ikke et forhold til deres krop eller et sprog for deres kropsdele og køn,” forklarer Charlotte Schreiner.

Knap så farligt

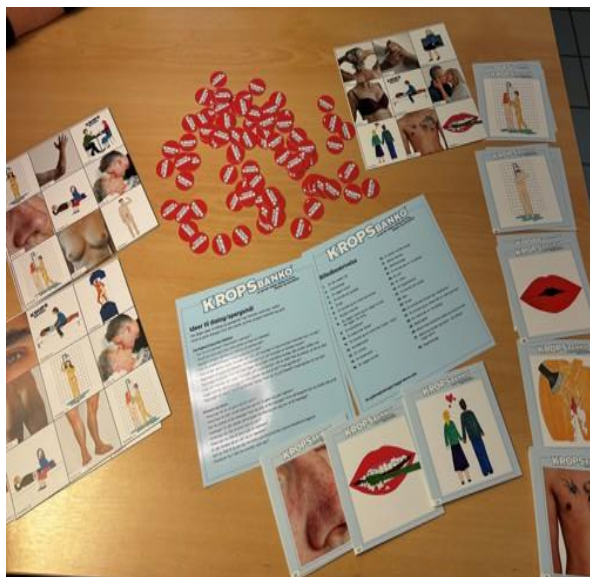
Kropsbanko-spillet er blevet testet undervejs i tilblivelsen, blandt andet i gruppeforløb i Holbæk, hvor Charlotte arbejder, og på Bornholm, hvor Pia og Carina kommer fra. Førsteudgaven, prototypen, bestod af udprintede billeder fra internettet, og allerede dér fik spillet rigtig gode tilbagemeldinger fra deltagerne.

”Der var ingen tvivl om, at vi ramte ned i noget. Så vi kiggede lidt på hinanden og havde det sådan - måske har vi faktisk fået en pissegod idé,” smiler Carina.

”Det viste sig, at borgerne var vilde med det. De syntes, at det var spændende. Der er også nogen, der siger, at de ikke vil tale om sex, og det er helt fint. Men så viser det, at det alligevel ikke er så farligt, når der er flere, der sidder sammen over spillet og taler om det,” siger Laila.

Netop fordi det for nogen er svært at håndtere, har der været stor fokus på at behandle det respektfuldt, og at det ikke bliver sådan, at man skal spille ”tissemandsspillet”.

”Men der er heller ingen tvivl om, at når vi til, at de tør sige tissemand, så har vi opnået noget,” konstaterer holdet bag ’Kropsbanko’.



Bryster, kyssende mænd, næser, hygiejnebind, tissemand, nøgne mennesker er bare nogle af de billeder, der er med i Kropsbanko. Privatfoto

Overskridelse af grænser

Blandt unge og voksne med et lavere kognitivt niveau er krop, seksualitet og grænser ofte både ukendt og tabubelagt. Det kan betyde, at de unge og voksne ikke kender deres egen krop, ikke har et naturligt forhold til deres seksualitet og dermed kan komme til at overskride både egne og andres grænser.

Håbet er, at man ved at tage snakken også kan undgå misforståelser og uheldige episoder, hvor nogle borgere kan have en grænseoverskridende adfærd, fordi de ikke ved, hvordan de skal håndtere deres krop og følelser.

”Nogle af borgerne har et lavt kognitivt niveau, og det kan være svært for både personale og pårørende at forholde sig til, at de også kan have en seksuel drift,” siger Charlotte, og Pia fortsætter:

”Der bliver ikke talt med dem om det, for de bliver måske stadig set på børn. Men vi har alle har ret til et seksualliv, og det er vores håb, at med det her spil, så får personalet et redskab til at åbne for et område, som længe har været tabubelagt.”

Charlotte Schreiner fortæller, at på botilbud er der markant større risiko for krænkelse, og derfor er det vigtigt, at man tør tale om krop, seksualitet og egne og andres grænser.

”Seksualitet er også omsorg, og når de har en seksualitet, skal det også italesættes,” siger Pia Kofod Rasmussen, for det har konsekvenser, hvis man ikke vil anerkende, at også denne gruppe borgere har en seksualitet.

”Der er større risiko for overgreb og selvskade, hvis man undertrykker behovet,” forklarer Laila Kjærsgaard Sørensen.

Næste skridt

De første 125 spil blev trykt, efter Pia, Carina, Charlotte og Laila søgt og fik tildelt fondsmidler, og de nybagte seksualvejledere og spiludviklere er blevet blæst bagover af interessen for deres spil.

”Vi vil rigtig gerne give spillet til dem, der har et reelt ønske om at tage dialogen med deres borgere om det her emne,” fastslår de.

De håber derfor nu, at der kan være interesse hos organisationer på området for at brede spillet ud i større skala, så det går de meget gerne i dialog om, understreger de.

I hvert fald er lageret med spil nu nærmest tømt, men det er interessen for at modtage spillet langt fra.



Så spilles der Kropsbanko! Privatfoto.